

20
15

ÀREA
DE MEDI AMBIENT
MEMÒRIA ANUAL

Consell Comarcal
de l'Alt Empordà

1. PRESENTACIÓ.....	2
i. Missió.....	2
ii. L'equip humà.....	2
iii. Metodologia de treball.....	2
2. MEMÒRIA DELS SERVEIS OFERTS.....	3
i. Abocador comarcal.....	3
ii. Centre de tractament de residus.....	4
iii. Servei de recollida de rebuig.....	4
iv. Recollida selectiva.....	5
v. Xarxa de deixalleries.....	7
vi. Recollida vehicles abandonats.....	8
vii. Compostatge casolà.....	9
viii. Recollida d'animals abandonats.....	9
ix. Producció agrària ecològica.....	10
x. Agència comarcal de l'energia.....	11
xi. Educació ambiental.....	12

1. PRESENTACIÓ

L'objectiu principal de l'àrea de medi ambient és facilitar als ajuntaments l'assumpció de les seves competències respecte a la posada en marxa i funcionament dels serveis municipals. Els serveis oferts es relacionen amb els principals vectors ambientals com residus, energia, protecció dels animals i biodiversitat. Estan adreçats als ens locals, centres escolars, empreses i a la població de la comarca.

i. Missió

La nostra missió és doncs la de coordinar i administrar els serveis municipals relacionats amb els vectors ambientals vetllant per la seva eficiència i per a la protecció de l'entorn relacionat amb les actuacions que en deriven. L'objectiu s'aconsegueix amb l'aplicació d'una estratègia d'economia d'escala que sigui més beneficiosa i sostenible tant per la població com pel medi ambient.

El nostre esforç està dedicat a assolir uns serveis supramunicipals:

- Basats en l'**eficiència** utilitzant com a base l'economia d'escala per a permetre la sostenibilitat econòmica i ambiental
- Utilitzant la **innovació** en els nostres sistemes de gestió amb la millora continuada i fomentant proves pilot i intercanvi d'experiència.
- Tenint en compte la **diversitat** dels municipis de la comarca i de les seves necessitats sense perdre de vista la visió comarcal.
- Comptant amb la **implicació** de la població i dels responsables municipals per a fer-ho possible.

ii. L'equip humà

L'Àrea de medi ambient del Consell Comarcal de l'Alt Empordà està integrada per un [equip de 9 persones](#) amb les formacions professionals idònies per a planificar i coordinar serveis municipals. La seva experiència i coneixement de la comarca són els punts forts de l'equip, a més de la seva metodologia de treball que busca una transversalitat constant en els diferents serveis.

iii. Metodologia de treball

Les estratègies de treball, els projectes i els serveis oferts són el resultat d'un treball previ de planificació i recerca de necessitats portats a terme a nivell comarcal.

El document bàsic de treball amb accions destinades a la gestió ambiental és el Pla d'acció comarcal per la sostenibilitat aprovat l'any 2010.

Pel que fa a planificacions de diferents temàtiques el Consell Comarcal de l'Alt Empordà ha redactat i aprovat varis [plans estratègics](#) en diferents temàtiques per tal de tenir clara la direcció a seguir.

D'altra banda, s'han generat també altres estudis temàtics més específics que ajuden a la presa de decisions com el servei de protecció d'animals, la mancomunicació de deixalleries o l'evolució de la mosca soldat en el compostatge.

Un dels objectius de treball de l'àrea de medi ambient és la **transparència en les dades de gestió** mitjançant la utilització de noves tecnologies i control de dades de gestió. Els nostres serveis disposen de plataformes a la xarxa amb la descripció dels serveis oferts, les dades i resultats, i també un [espai privat d'intercanvi](#) per a usuaris i empreses col·laboradores que facilita la gestió de dades i la comunicació entre tots els agents implicats en els serveis.

El nexa d'unió entre les webs o plataformes de gestió de cada servei és el [catàleg virtual de serveis](#) que acompanya l'usuari en la recerca del servei.

2. MEMÒRIA DELS SERVEIS OFERTS

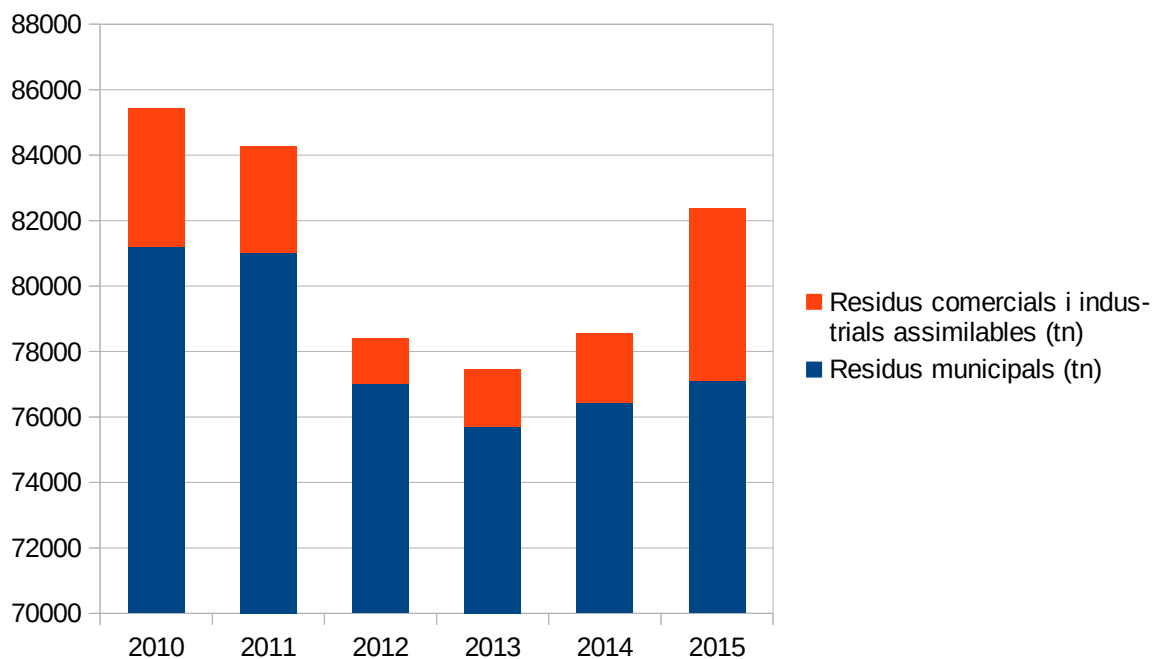
i. Abocador comarcal

Els residus procedents de la recollida de la fracció resta i de la recollida de residus voluminosos dels municipis van a deposició controlada a [l'Abocador Comarcal](#) situat a Pedret i Marzà. També tots aquells assimilables a aquesta fracció i que provenen directament d'empreses de la comarca. L'evolució d'aquest residus és creixent des de l'any 2013 que va assolir un valor mínim a causa de la crisi econòmica.

RESULTATS

- Un 13 % els residus entrats són residus voluminosos
- S'han fet 35.011 bales de residus de 1,5 tones cadascuna, el 77 % del total de RSU
- S'han tractat 13.093,15 m³ de lixiviats
- S'ha tractat 1.939.731 m³ de biogàs, obtenint 2.052.800 kw/h durant l'any 2014

	Residus municipals (tn)	Residus comercials i industrials assimilables (tn)	Total residus (tn)
2010	81.202,63	4.222,19	85.424,82
2011	81.000,43	3.256,93	84.257,36
2012	77.022,73	1.407,42	78.430,15
2013	75.699,93	1.769,55	77.469,48
2014	76.445,35	2.120,90	78.566,24
2015	77.118,04	5.269,61	82.387,65

ii. Centre de tractament de residus

El Centre de Tractament de Residus Municipals de l'Alt Empordà és un conjunt d'instal·lacions per a la millora de la gestió dels residus generats a la nostra comarca. Aquest centre, estarà integrat per :

- Instal·lació de tractament de fracció RESTA dels Residus Municipals.
- Instal·lació de tractament de fracció FORM dels Residus Municipals.
- Instal·lació de tractament de residus voluminosos
- Deixalleria comarcal
- Centre d'informació ambiental i administratiu

ACTUACIONS

- Durant el setembre del 2015 es van iniciar les obres de la planta de compostatge i de la fracció resta (finalització prevista març 2017)
- S'han realitzat actuacions de planificació per a la implantació del nou model de gestió de residus derivat del funcionament de les noves plantes:
  1. Projecció de serveis annexes a les plantes: deixalleria comarcal , planta de tractament dels residus voluminosos i centre d'informació ambiental i administratiu.
  2. Projecció i tràmits per a l'ampliació de l'actual abocador (Fase V)
  3. Planificació de la implantació de la recollida de FORM. En aquest sentit s'han redactat dos projectes per a la sol·licitud d'ajuts tant a l'Agència de Residus de Catalunya com al Ministerio d'Agricultura, aliemntación y medio ambiente.
  4. Planificació de la comunicaicó referent al model de gestió de residus i el nou Centre de Tractament de Residus
  5. Millora del web de l'abocador comarcal.

iii. Servei de recollida de rebuig

S'ofereix als consistoris que renoven tàcitament el seu contracte de recollida, als que es troben en pròrroga o bé a aquells que estan en l'últim any de vigència de contracte, la possibilitat de delegar a l'ens supramunicipal la prestació de l'esmentat servei. Aquesta opció permet optimitzar les rutes entre els municipis d'una mateixa zona, unificant els contractes i estalviant recursos.

ACCIONS SOBRE EL SERVEI

- Seguiment de la recollida mancomunada dels municipis de Sant Miquel del Fluvià, Palau de Santa Eulàlia, L'Armentera i Ventalló.
- Contractació mancomunada del servei als municipis d'Avinyonet, Vilanant i Cistella. Inici del servei en data Novembre del 2015.

iv. Recollida selectiva

La [recollida selectiva](#) es fa en àrees d'aportació al carrer on hi ha els tres tipus bàsics de contenidors de selectiva: paper i cartró, envasos de vidre i envasos lleugers.

El Consell Comarcal de l'Alt Empordà està adherit al Sistema integrat de gestió dels residus de paper i cartró, envasos lleugers i envasos de vidre amb l'adhesió al conveni entre ECOEMBES i ECOVIDRIO i L'Agència de Residus de Catalunya. Aquesta adhesió permet finançar quasi la totalitat dels costos del servei de recollida de les tres fraccions.

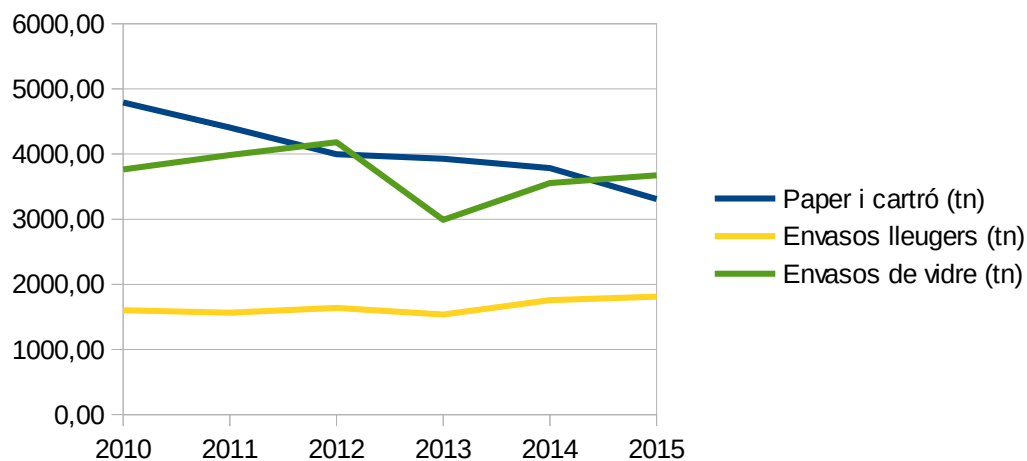
El servei de recollida incorpora un sistema de pesatge de contenidors, el qual ens dóna uns resultats de recollida de cada fracció per contenidor que facilita la gestió del servei, de tal manera que les dades de recollida es troben al web específic del servei. L'objectiu actual de l'àrea és seguir treballant per a la implantació del sistema EASY com a sistema majoritari a la comarca.

RESULTATS

- 63 municipis amb recollida de paper i cartró
- 64 municipis amb recollida d'envasos lleugers
- 64 municipis amb recollida d'envasos de vidre
- 60 escoles adherides al programa Re-paper
- 36 empreses adherides al servei de recollida selectiva per empreses
- 23 sinistres de contenidors tramitats amb assegurança
- 194 incidències introduïdes via web

Recollida	Paper i cartró (tn)	Envasos lleugers (tn)	Envasos de vidre (tn)	TOTAL (tn)
2010	4.790,01	1.603,76	3.762,82	10.156,50
2011	4.406,22	1.563,22	3.982,90	9.874,81
2012	3.997,60	1.637,63	4.178,83	9.814,06
2013	3.924,40	1.535,25	2.991,87	8.451,52
2014	3.783,47	1.755,11	3.554,84	9.093,42
2015	3.308,38	1.809,23	3.671,72	8.789,33

Il·lustració 1: Tones de residus recollits

D'altra banda, des del 2010 s'està fomentant el canvi de tipologia de contenidors a la comarca:

EASY

2010: Sant Pere Pescador, Vilabertran, Sant Miquel del Fluvià, Navata.

2011: Torremirona (Navata), Ordís

2012: L'Armentera, Palau de Santa Eulàlia, Ventalló, Cabanes

2013: Fortià, Avinyonet de Puigventós, Vilanant, Cistella

2014: Agullana, Capmany, Pont de Molins, Vilamaniscle

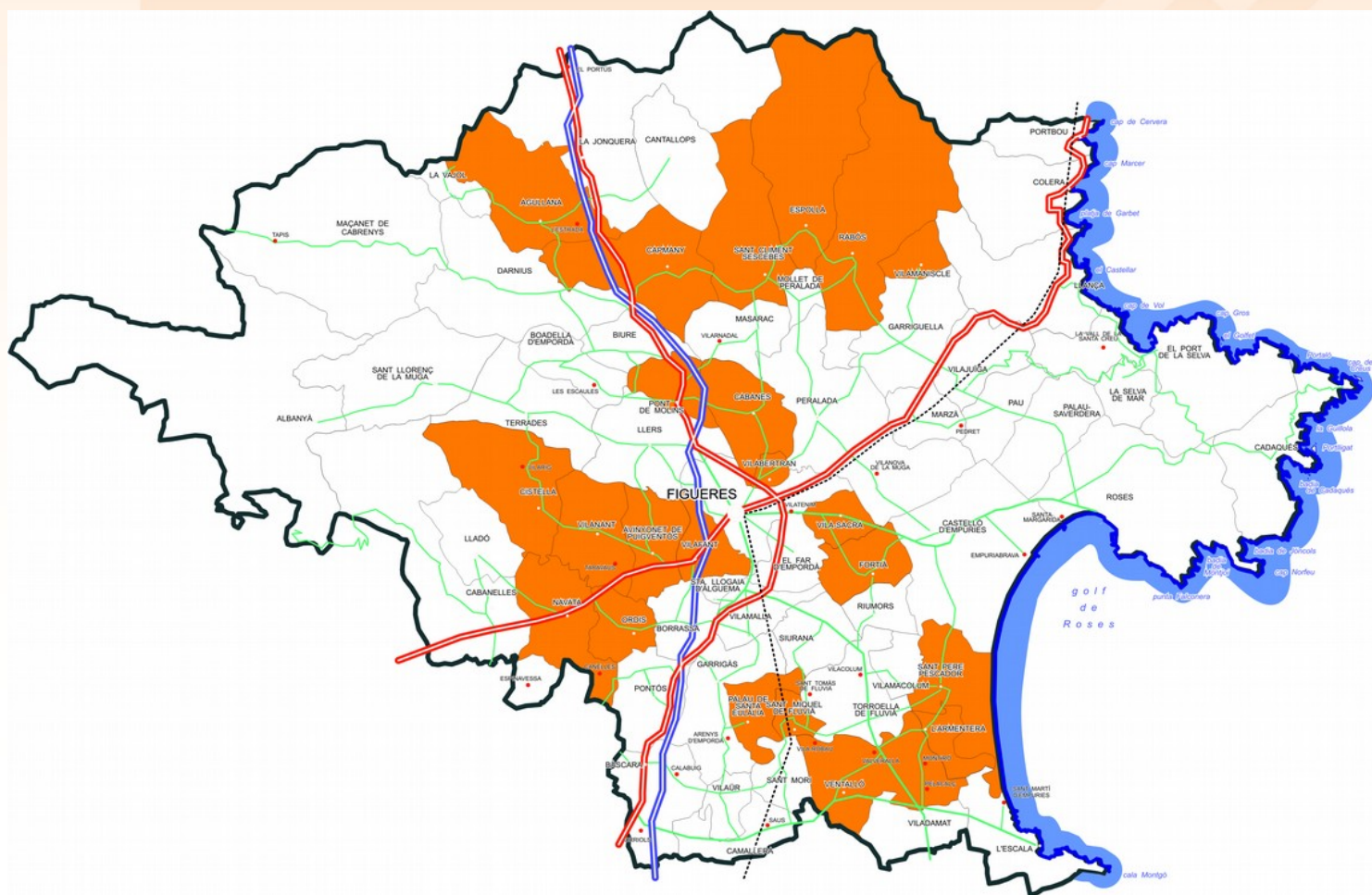
2015: Espolla, Rabòs, Sant Climent Sescebes, Vilasacra

2016: previsió Mollet de Peralada i Cantallops.

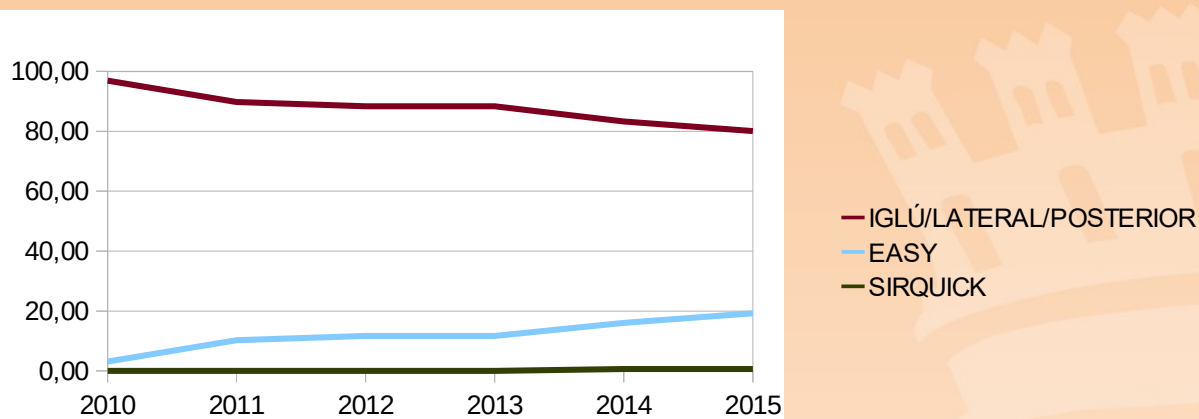
SIRQUICK

2013: Pau

Actualment, el percentatge de contenidors easy es situa al voltant del 20% de contenidors de la comarca que gestiona el Consell Comarcal de l'Alt Empordà.

Municipis amb sistema de contenidors EASY

Il·lustració 2: Percentatge de contenidors de cada tipologia

v. Xarxa de deixalleries

Des de l'àrea de medi ambient del Consell Comarcal de l'Alt Empordà s'ofereixen una sèrie de serveis als municipis relacionats amb la recollida selectiva d'aquells residus que no es poden recollir a les àrees d'aportació de paper, vidre i envasos del carrer. La majoria d'aquests serveis estan emmarcats en la [Xarxa comarcal de deixalleries](#), amb l'objectiu de facilitar la gestió d'aquestes instal·lacions als municipis.

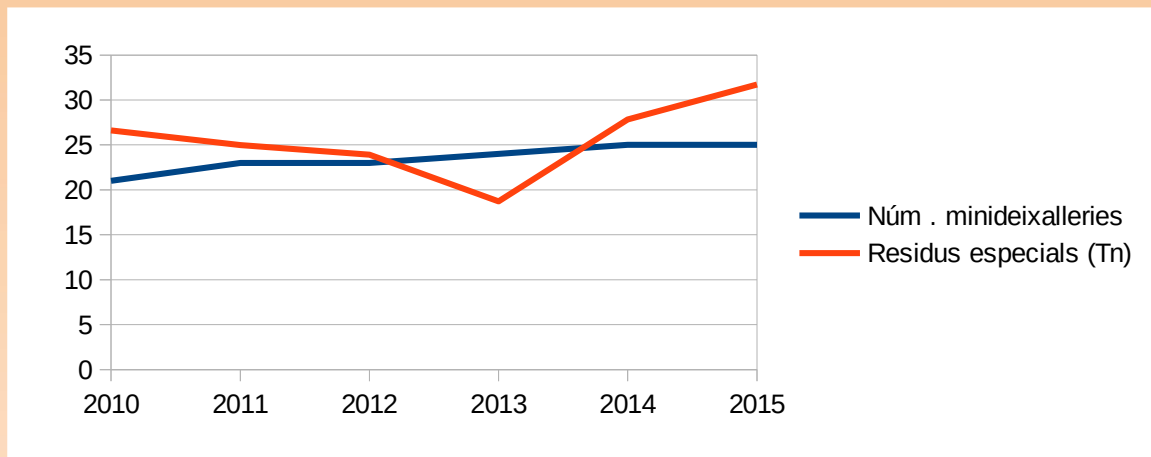
Actualment hi ha 25 minideixalleries adherides i una deixalleria municipal. A la comarca hi ha també 8 deixalleries municipals independents que poden adherir-se als serveis de suport de la Xarxa comarcal.

RESULTATS

- La deixalleria de La Jonquera es va adherir al març del 2015.
- S'han realitzat un total de 54 visites de seguiment a les deixalleries per part de la inspectora ambiental. I s'ha realitzat la redacció dels corresponents informes semestrals a cadascun dels 25 municipis que formen part de la Xarxa comarcal més de la deixalleria comarcal.
- S'han realitzat un total de 50 recollides a través del servei de recollida de residus especials a les deixalleries de la Xarxa comarcal, recollint un total de 31,72 tones de residus.
- Durant el 2015 s'han gestionat 17,76 tones de residus d'aparells elèctrics i electrònics de les deixalleries de la Xarxa a través del Consell Comarcal.
- També s'han gestionat 1,19 tones de piles i 6.280 litres d'oli vegetal a nivell comarcal.

	Núm . minideixalleries	Residus especials (Tn)
2010	21	26,61
2011	23	24,99
2012	23	23,93
2013	24	18,73
2014	25	27,83
2015	25	31,72

vi. Recollida vehicles abandonats

El [servei de recollida de vehicles abandonats fora d'ús](#) dirigit als ajuntaments de la comarca té com a objectiu la retirada d'aquests vehicles i la seva correcta gestió com a residu.

El servei també preveu la retirada i dipòsit de vehicles quan estiguin estacionats en un terme municipal classificat d'alt risc d'incendis i que, a judici dels cossos de seguretat, pugui representar un perill potencial d'incendi forestal o per a l'entorn i seguretat de les persones.

RESULTATS

	Núm. municipis adherits	Núm. vehicles recollits
2010	39	18
2011	39	6
2012	39	0
2013	42	10
2014	42	2
2015	43	7

vii. Compostatge casolà

El [compostatge casolà](#) és una alternativa dins el ventall de possibilitats que existeixen per a tractar la fracció orgànica dels residus urbans. És adient en municipis petits que disposen d'un percentatge important d'habitatges amb pati o jardí. Pot ser l'única estratègia utilitzada pel municipi per a tractar la FORM o pot ser combinada amb la recollida selectiva.

La campanya comarcal d'implantació de compostatge casolà està oberta a tots els municipis. Un cop realitzada, s'instaura un sistema de seguiment del funcionament del compostatge casolà que permet justificar els seus resultats.

ACCIONS SOBRE EL SERVEI

- S'ha finalitzat la nova campanya per a la implantació dels 221 compostadors de la subvenció sol·licitada l'any 2013, atorgada des de l'Agència de Residus.
- S'ha presentat un projecte pilot per a valorar el sistema de compostatge comunitari amb un compostador elèctric pel municipi de Viladamat i s'han obtingut subvencions per a realitzar-lo. La valoració d'aquesta prova, un cop executada, permetrà ampliar el sistema, si s'escau en d'altres municipis.

RESULTATS

- S'han realitzat 633 seguiments presencials i 133 seguiments telefònics.
- S'han adherit 68 nous compostaires

	Núm. municipis	Núm. Compostadors	Estimació FORM reduïda (Tn)
2010	22	377	41,00
2011	34	688	183,46
2012	37	774	110,37
2013*	32	698	99,09
2014	41	991	94,47
2015	41	936	153,79

*A partir de l'any 2013 es tenen en compte els municipis adherits al servei de compostatge casolà del Consell Comarcal de l'Alt Emporda

viii. Recollida d'animals abandonats

El Consell comarcal disposa d'un conveni amb l'Associació Protectora d'Animals i Plantes de Figueres per tal de procedir a la recollida d'animals abandonats al carrer, sobretot gats i gossos. La majoria dels municipis de la comarca estan adherits a aquest conveni amb un cost anual proporcional a la seva població.

Ahora, el servei ofereix als ajuntaments adherits al conveni de recollida, un [servei de registre d'animals de companyia](#) per tal de facilitar el cens municipal, la inclusió de les dades del registre municipal al Registre General d'Animals de Companyia de Catalunya (ANICOM) i el seguiment i modificació de les dades dels animals censats.

ACCIONS SOBRE EL SERVEI

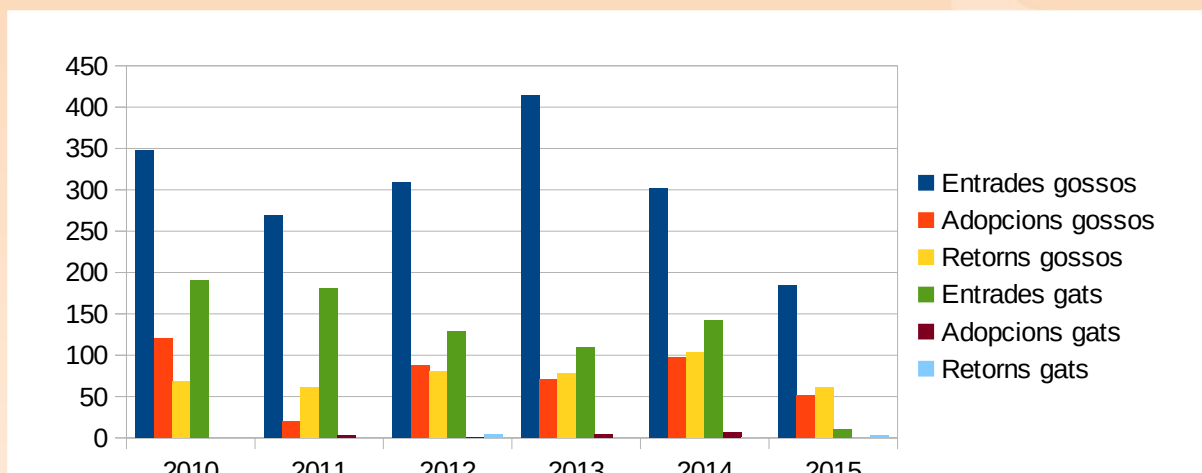
- Durant el 2015 s'ha continuat treballant en la contractació del nou servei, i s'ha iniciat la redacció del projecte per a la gestió del nou centre d'animals abandonats que es situaria a Pedret i Marzà.
- Es manté actualitzat el registre de l'ANICOM amb les dades trameses pels ajuntaments adherits al servei.

RESULTATS

- S'han registrat , fins ara, **272 animals** de companyia en els **26 municipis** als quals se'ls realitza l'actualització del registre ANICOM.
- Tot i que s'han efectuat més de 200 sortides per a recollir animals, els resultats d'entrades al centre son:

	Entrades		Adopcions		Retorns	
	gossos	gats	gossos	gats	gossos	gats
2010	348	191	120	0	68	0
2011	269	181	20	3	61	0
2012	309	129	88	1	80	4
2013	414	110	71	4	78	0
2014	302	142	97	6	103	1
2015	184	10	51	0	61	3

ix. Producció agrària ecològica

Al maig del 2013, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà va aprovar el pla estratègic de la producció agrària ecològica de l'Alt Empordà, el qual conté 20 accions: 14 per al foment de la informació i consum, i 6 de foment de les produccions.

La majoria de les accions estan enfocades a impulsar el coneixement i el consum dels productes ecològics i locals.

ACCIONS 2015

- Campanya entre comerciants de fruita i verdura del mercat de Figueres, s'han repartit 441 etiquetes identificatives de producte de proximitat.
- Exposició itinerant als municipis de Figueres, el Port de la Selva, Castelló d'Empúries i Vilabertran.
- Manteniment i actualització del [web per al foment de la producció local i ecològica](#).

x. Agència comarcal de l'energia

És un organisme d'abast comarcal per a promocionar l'ús racional de l'energia en el territori. Aquest organisme adquireix competències i realitza actuacions en matèria energètica en el seu àmbit territorial d'acció. El seu funcionament va encaminat a optimitzar la utilització dels recursos energètics tant a nivell local com comarcal.

[L'ACE de l'Alt Empordà](#) ofereix els seus serveis a tots els ajuntaments de la comarca, i alhora a totes aquelles persones que tinguin qualsevol tipus d'inquietud respecte a les energies renovables, l'eficiència i l'estalvi energètic.

RESULTATS

- Tràmits de revisió i homologació de PAES a la Unió Europea: 21 municipis
  - Taller: com interpretem la factura elèctrica?: 2 municipis
  - Exposició: Atrapa l'energia : 9 municipis
  - Inici del conveni de col·laboració entre el CCAE i els 35 municipis de la comarca per a la prestació del [servei de comptabilitat energètica municipal](#) per a la gestió de **756 pòlisses**. La prestació d'aquest servei als municipis es realitza amb el programa de comptabilitat energètica resultat de la compra agregada que va portar a terme la Diputació de Girona. **Les tasques** que s'han portat a terme amb la implantació del servei de comptabilitat energètica són les següents:
  - Inventari dels punts de subministrament energètics del municipi.
  - Introducció de les dades històriques de facturació 2014 i 2015 dels subministraments energètics en al programa de comptabilitat energètica (software especialitzat).
  - Anàlisi de les possibles irregularitats en la facturació energètica.
  - Revisió de les tarifes contractades per subministrament i elaboració de propostes per a la optimització dels paràmetres de contractació.
  - Valoració d'excés o dèficit de potència contractada per subministrament.
  - Detecció i anàlisi de possibles desviacions de consum.
  - Gestió sistemàtica d'alarmes indicades pel sistema de comptabilitat energètica i avisos a l'Ajuntament de les anomalies en la facturació.
  - S'han presentat 3 informes als municipis. Un primer informe amb les dades i les incidències de la facturació del 2014 (justificació subvenció del Pla a l'acció 2014), un segon informe de diagnòstic amb les propostes de millora i un tercer informe amb les dades i les incidències de la facturació del 2015 (justificació subvenció del Pla a l'acció 2015).
  - S'han realitzat un total de 51 reunions. Una reunió mínima per cadascun dels municipis adherits al servei. El 90 % de les reunions s'han realitzat en els municipis.
  - Assessorament tècnic per fomentar la implantació d'actuacions d'eficiència energètica a les instal·lacions per tal de disminuir el consums energètic.
- Informació sobre possibles subvencions i ajuts relacionats amb l'adequació d'instal·lacions per a l'estalvi energètic i implantació d'energies renovables
- Amb els ajustos de potències, canvis de tarifa, consums 0, detecció d'energia reactiva, unificació de comptadors i lectures estimades **s'han estalviat 162.853 €**.

xi. Educació ambiental

L'Àrea de medi ambient disposa d'un [Pla de comunicació](#) amb l'objectiu d'informar a tots els agents del territori del model comarcal de gestió de residus i la importància de la participació de la població per a aconseguir els objectius de prevenció, reutilització i reciclatge que faran possible una gestió més sostenible i respectuosa del nostre entorn.

A través del web d'educació ambiental s'ofereixen una varietat de recursos per ajuntaments, mentre que al web de La col·lecció hi son els destinats a les escoles.

RESULTATS

- Desenvolupament de la participació ciutadana en el marc del Pla de gestió de residus de Figueres.
- Redacció del document per al projecte de Centre d'interpretació del paisatge del Far d'Empordà.
- Disseny de tríptics, pòster i logo del projecte de Centre d'interpretació del paisatge del Far d'Empordà.
- Exposició del Paisatge al municipi del Far d'Empordà.
- Reparació dels 10 miradors gestionats des del Consell Comarcal de l'Alt Empordà
- Disseny del flyer per a l'exposició "Atrapa l'energia"
- Cessió de material per a les quines de 3 municipis
- Disseny i renovació de tots els cartells informatius de l'abocador comarcal
- Execució del recurs "El contenidor dels somnis" a tres escoles.
- Redacció del document per a la nova campanya de recollida selectiva destinada al turisme.
- Disseny de les bosses per a la nova campanya de recollida selectiva destinada al turisme.
- Disseny de tríptics per al foment de la recollida selectiva a 10 municipis
- Disseny de les targetes per al personal de l'àrea de medi ambient
- Disseny del cartell de producte local
- Presentació de les activitats de l'àrea al Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Empordà
- Redacció del document per a la subvenció de prevenció de residus en : Tallers de reparació i pagament per generació.
- Revisió i actualització dels webs derivats del catàleg de servei
- 6 visites escolars a l'abocador comarcal de Pedret i Marzà
- Redacció de la campanya Horeca per a 3 zones.
- 2 sessions sobre la gestió dels residus a la comarca
- 15 visites escolars al Centre de Reproducció de Tortugues de l'Albera
- 60 escoles Re-paper i retorn de 228 paquets de 500 folis de paper reciclat.
- Participació a la setmana de la ciència "Refesta" amb dos tallers sobre l'eficiència energètica i xerrades sobre el Canvi climàtic als centres de secundària.